

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för miljö
Ulrika Nilsson
010-225 14 96
ulrika.nilsson@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2018-12-03

1 (3)

Dnr 6077-2018

Miljö och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2018:59, Statens gruvliga risker

Miljö- och energidepartementet har begärt att länsstyrelsen ska yttra sig över nedan angiven remiss.

Ärende: M2018/01962/Ke

Remiss: Gruvavfallsfinansieringsutredningens betänkande Statens gruvliga risker (SOU 2018:59)

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget till en förändring av lagstiftningen som innebär att regelverket kring ekonomiska säkerheter för gruvverksamhet blir tydligare och att ekonomisk kompetens tillförs via Riksgäldskontoret.

Länsstyrelsen önskar dock att författningsförslaget innan det implementeras, förtydligas främst avseende:

- Naturvårdsverkets föreskriftsrätt i relation till tillsynsmyndighetens ansvar,
- Riksgäldskontorets roll i beslut om efterbehandlingsplanen och
- användning av termer i bestämmelserna i relation till ordförklaringarna.

Yttrande

Kostnaderna för efterbehandlings- och återställningsåtgärder vid gruvverksamheter uppgår ofta till betydande belopp, som staten riskerar att behöva stå för om ställd säkerhet vid en konkurs inte täcker kostnaden. Tydligare regler kring syfte, belopp och utformning av ekonomisk säkerhet tillsammans med tillförsel av ekonomisk kompetens i beslut om säkerhet bör leda till minskad risk för att skattemedel ska behöva användas. Länsstyrelsen anser därför att förslaget ska bifallas.

Länsstyrelsen anser att forskrifter som ytterligare tydliggör efterbehandlingsplanens innehåll, systematiska uppföljningar av genomförda efterbehandlingar och myndighetssamverkan är väsentliga för att regelverket fullt ut ska kunna få bra genomslag i praktiken (10 § förordningen, sid 128-129 i förslaget).

Länsstyrelsen har önskemål om att författningsförslaget ska förtydligas på ett antal punkter.

Lagförslaget 10 § avsnitt 1.2, sidan 20

Paragrafen ger rätt att meddela föreskrifter i det enskilda fallet (punkt 2 och 4). Länsstyrelsen ställer sig tveksam till om detta inte är en normföreskrift utan snarare ett bemyndigande att fatta beslut i enskilt fall. Länsstyrelsen anser att en rimligare utgångspunkt bör vara att miljötillsynsmyndigheten ges möjlighet att initiera uppdatering av efterbehandlingsplanen mellan ordinarie uppdaterings-tillfällen. Det är en inställning som också överensstämmer med vad som framförs i förslaget (sidan 127 andra stycket). Det ligger också i linje med att tillsynsmyndigheten för de ekonomiska säkerheterna genom 10 § i förordningen (sidan 29) getts möjlighet att om det finns särskilda skäl bestämma beloppet för en kortare period än fem år.

Föreskrifträtten bör istället fokusera på syftet och förutsättningarna, t.ex. genom att föreskrifträtt ges för att närmare definiera vad som skulle vara särskilda skäl för revidering oftare än vart femte år (punkt 4 i paragrafen).

Förordningsförslaget 3 §, avsnitt 1.4 sid 27

Länsstyrelsen anser att en uppdatering av efterbehandlingsplanen ska utföras oavsett formen på säkerheten. Kravet bör därför inte begränsas till enbart bankgarantier. Termen bankgaranti återfinns dessutom inte i ordförklaringen (lagen 7 § sid 20).

Länsstyrelsen anser att Riksgäldskontoret bör informeras om länsstyrelsens beslut även om det inte skulle gälla en fastställd plan. I de fall länsstyrelsen inom sex månader inte får in ett sådant underlag att den uppdaterade efterbehandlingsplanen kan fastställas kommer det att påverka Riksgäldskontorets möjlighet att besluta om en ny säkerhet innan den tidigare löpt ut.

Utredningen anger Riksgäldskontoret som obligatorisk remissinstans i mål rörande gruvverksamhet vid Mark- och miljödomstolen (sidan 146). Första gången en efterbehandlingsplan och säkerhet prövas enligt den nya lagen behöver dock inte vara vid tillståndsprövning utan kan vara vid en uppdatering enligt övergångsbestämmelsernas tredje punkt (sidan 24). I de fallen så skulle eventuellt Riksgäldskontorets deltagande som remissinstans också kunna vara av värde och leda till minskat behov av kompletteringar i samband med beslut om säkerheten.

I andra stycket bör antingen ordet överlämna eller avge tas bort.

Förordningsförslaget 4 §, avsnitt 1.4 sid 28

Länsstyrelsen anser att paragrafen istället för utskrivna information om vad Naturvårdsverket får meddela för föreskrifter, bör innehålla en hänvisning till

10 § i lagen där detta redan framgår. Att undvika upprepningar minskar risken att missa att uppdatera i den ena av paragraferna vid förändring av regelverket.

Förordningsförslaget 10 §, avsnitt 1.4 sid 29

I paragrafen används termen bankgaranti, vilket bör bytas ut mot en bredare term som avser säkerheter (se synpunkter avseende 3 §).

Förordningsförslaget 16 §, avsnitt 1.4 sid 29

Hänvisningen i punkt 1 i paragrafen bör vara till 3 §.

De som deltagit i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av landshövding Per Bill efter föredragning av handläggare Ulrika Nilsson, Enheten för miljö. I handläggningen har deltagit länsråd Veronica Lauritzsen, enhetschef Joakim Hellgren, Enheten för miljö och jurist Ann-Charlotte Nyman, Enheten för styrning och samordning

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens elektroniska system och saknar därför namnunderskrift.

Per Bill

Ulrika Nilsson